

ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ҚЎЛЛАНИЛИШИ ОРҚАЛИ УНИВЕРСИТЕТ ТАЛАБАЛАРИДА КАСБИЙ КОММУНИКАТИВ КОМПЕТЕНЦИЯНИ ШАКЛЛАНТИРИШ

Мусаева Амина Караматовна

Осиё Халқаро Университети

Тарих ва филология кафедраси ассистенти

E-mail: musayevaaminakaramatovna@oxu.uz

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10315248>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 01-December 2023 yil

Ma'qullandi: 04- December 2023 yil

Nashr qilindi: 09- December 2023 yil

KEY WORDS

касбий коммуникатив
компетенция, инновацион
педагогик технологиялар,
коммуникатив-фаол ёндашув,
касбий нутқ маданияти,
фанлараро интеграл ёндашув,
кейс технологиялари, ФСМУ
технологияси

ABSTRACT

Ушбу мақолада талабаларнинг касбий коммуникатив компетенциясини шакллантиришда инновацион технологиялардан унумли фойдаланишнинг ахамиятига қаратилган коммуникатив-фаоллик ёндашувига асосланиши ёритилади.

Бўлажак мутахассис учун университет таълими доирасида касбий коммуникатив компетенцияни ривожлантиришнинг самарали методологиясини яратиш олий таълим лингводидактикасининг долзарб муаммосидир.

Мақсад. Инновацион технологиялардан фойдалана олиш орқали комплекс ёндашувни амалга ошириш университет лингвистик таълимини ташкил этишда интеграциялашган фанлараро ёндашув ва интерфаол ўқитиш усуллари турли фанлар таълим соҳасини кенгайтиришга ва касбий жиҳатдан шакллантиришга имкон беради, талабаларнинг муҳим қобилиятлари яратилади. Материаллар ва усуллар, тренинглар ўқувчиларнинг лингвистик ва коммуникатив компетенциясини такомиллаштиришга, шунингдек, уларнинг "лингвистик туйғусини" ривожлантиришга қаратилган коммуникатив-фаоллик ёндашувига асосланади. Ушбу интеграциялашган ёндашувни амалга ошириш талабаларнинг нутқ кўникмаларини махсус танланган касбий йўналтирилган дидактик материал бўйича махсус стимуляция қилинган нутқ вазиятида ривожлантириши мумкин, бу эса талабаларни келажақдаги касбий фаолиятида потенциал имконият бўлиши мумкин бўлган нутқ вазиятига яқинлаштиради. Мақолада лингвистик матн таҳлили, ишбилармонлик ўйини, ФСМУ технологиялари, рефлексия, тренинг технологиялари (компетентлик мулоқоти бўйича

тренинг, мулоқот кўникмаларини ривожлантириш, тренинг имо-ишоралари) ва бошқалар каби иш усуллари ва шаклларида фойдаланиш амалиёти муҳокама қилинади. Талабаларнинг потенциалини ошириш, тингловчилар тоифасидан ижодий фикрлайдиган талабалар тоифасига ўтиш касбий компетенцияларни оширишнинг зарурий шартидир.

Тадқиқот натижалари турли хилдаги муҳокамалар, ўқитишда интерфаол шакл ва усуллар билан уйғунлашган фанлараро интеграл ёндашув ижодкорликни тўлиқ очишга ёрдам беришини кўрсатади.

Интерактив коммуникатив тренинг келажакдаги мутахассиснинг касбий профилининг муҳим таркибий қисмидир. Профессионал мулоқотнинг нутқ ҳолатини бошқариш, алоқа стратегияси ва шаклини аниқлаш қобилияти нутқий хулқ-атворнинг коммуникатив тактикаси, прогноз қилинган натижага эришиш учун алоқа техникаси тизимидан мослашувчан фойдаланиш ишлаб чиқариш соҳасидаги мутахассис учун зарур бўлган коммуникатив билим ва кўникмаларнинг асослари ҳисобланади.

Давлат таълим стандарти талабларига мувофиқ учинчи авлод олий таълим таълим мазмуни ва мақсадига қаратилган бўлажак университет битирувчисининг касбий коммуникатив компетенциясини шакллантиришдан иборат.

Ҳозирги вақтда ўқув жараёнини ташкил этишда нутққа катта эътибор берилмоқда. Асосий касбий билим, малака ва кўникмаларни дастлабки шакллантириш университетда ўқиш даврида амалга оширилади. Баркамол гапириш ва ёзиш қобилияти фикрини билдира олиши, профессионал нутқий вазиятларни яхши англашида устознинг оғзаки ва ёзма профессионал нутқни қўллаш кўникмалари талабаларни касбий тайёрлаш элементларининг асосийларидан биридир. Ҳозирги даврда олий таълим бакалаврларни тайёрлаш компетенцияга асосланган ёндашувни қўллашга қаратилган. Профессионал тарзда талабларга мувофиқ тузилган йўналтирилган таълим дастурлари иш берувчилар, олий таълим ўқитувчилари олдида янги вазифалар ва янги йўриқномалар кўяди.

Олий таълимнинг замонавий лингводидактикасининг долзарб вазифаларидан бири бу яратувчанликдир. Фанларни ўқитишнинг самарали методикаси мавжуд ёндашувлар билан боғлиқ назарий билим ва амалий кўникмаларни шакллантириш мақсади ҳисобланади.

Талабаларнинг биринчи навбатда билим даражасини ошириш орқали алоқа воситаларини амалга куллаш билан боғлиқ касбий соҳада замонавий рус адабий тилини амалий билиш қайта фаолият олиб бориш мезони билан ўлчанади. Бўлажак битирувчиларнинг касбий коммуникатив компетенциясини ривожлантиришнинг катта аҳамиятини ҳисобга олган ҳолда, биз энг самарали усул нутқ маданиятида рус тилининг алоқаси буйича асосий касбий билимлар билан фанлараро интеграциялашувига асосланган нутқ фаолиятини касбий йўналтирилган ўқитиш усули деб ҳисоблаймиз ва интерфаол ўқитиш усуллари қўллаш орқали махсус ўқув фанларини жорий этишни таклиф этамиз. “Нутқ маданияти ва рус тили” фанини университетнинг бошқа фанлари билан интеграция қилиш зарурати ушбу ёндашувдан фойдаланиш учун турли асосларни таклиф қилувчи кўплаб услубчи олимлар ва ўқитувчилар томонидан тан олинган. Ушбу фан ва асосий гуманитар фанлар ўртасида алоқа ўрнатиш анъанавий саналанади. Ушбу услубий йўналиш издошлари (Куижева А.

А., Стурикова М. В., Тесликова Н. Н.) нутқшунослик фанларининг бошқа фанлар билан анъанавий алоқалари уларнинг гуманитар таркибий қисмига асосланади, деб ҳисоблайдилар. Шундай қилиб, коммуникатив компетентлик касбий интизом билан боғлиқ.

Муайян профессионализмдан фойдаланиш анъанавий ҳисобланади.

Таълим йўналиши бўйича дарсликлардан йўналтирилган дидактик материал ёки маълум бир стимуляция қилинган нутқда қўлланилиши мумкин бўлган махсус техникалар юқори ҳолатдир. Бундай ёндашув, бизнинг фикримизча, кенг қамровли эмас ва келажакдаги университет битирувчисининг касбий коммуникатив компетенциясини муваффақиятли шакллантиришга ёрдам бермайди.

Бу тартибни, биринчи навбатда, унинг келажакдаги касбий фаолиятининг ўзига хос хусусиятлари билан тайёрлаш, йўналишига қараб яқинлаштириш керак. Бу ёндашув фанни ўрганишга қўшимча мотивация ҳам беради, амалиётга йўналтирилган ёндашувни ҳам таъминлайди. Фанларнинг фанлараро интеграцияси нутқ маданиятидан фойдаланиш орқали энг самарали усуллар амалга оширилади ҳамда таълим жараёнини ташкил этишда ўқитишнинг интерфаол усуллари учун потенциал ҳисобланади.

Талабаларнинг касбий коммуникатив компетенциясини шакллантириш: бунда бир нечта таълим фанлари асосларнинг комбинацияси ўзаро таъсири натижасида ушбу фанлар бўйича билим ва кўникмалар комплексли шаклланади. Шу билан бирга, истиқболли фанлараро алоқалар амалга оширилмоқда: бу эса уз навбатида таълимда жараёни мавзу ва вазиятларга қараб нутқий ҳаракатларни ва нутқ материаллини ҳисобга олган ҳолда ўқувчиларнинг касбий йўналишига таяниб ўз ичига олади. Ҳақиқий интеграциялашган синфларга қўшимча равишда, интеграция элементлари билан маърузалар ва семинарлар ўтказилади. Бирлаштирувчи элементлар сифатида ўқитувчилар талаба таништириладиган касбий аҳамиятга эга бўлган назарий маълумотлардир. Ўқитувчини ёки синфдошларини (маълумотли баёнотлар билан) турли фанлар билан интеграциялашган дарсларни ташкил қилиш яхши самара беради.

Коммуникатив компетенция коммуникатив қобилиятлардан (маданиятда мавжуд булган мақсадларга эришиш воситалари ва усуллари билан фойдаланиш амалиёти орқали ургатиш мумкин булган фазилатлар) фаркли уларок, шахсга узининг коммуникатив қобилиятларга эришиш воситалари ва усуллари билан мустақил равишда фойдаланишга имкон беради, мақсадлар эса яратишга имкон берувчи сифатларнинг мавжудлигини назарда тутди.

Шуни таъкидлаш керакки, тенгдошлар билан мулоқот қилишда коммуникатив компетенцияни шакллантириш учун бир катор зарур шартлар мавжуд.

Коммуникатив компетенция биналарга асосланади, уларнинг асосийлари ёшга боғлиқ ривожланиш хусусиятлари (аклий ривожланиш хусусиятлари, катталар ва тенгдошлар билан мулоқот қилиш хусусиятлари) ва успирилик хусусиятлари. Успириларнинг коммуникатив компетенциясини шакллантиришнинг энг муҳим ва урганиладиган шартлари тенгдошлари билан мулоқотда қуйидаги ривожланиш хусусиятлари ҳисобланади:

таълим фаолиятининг барча таркибий қисмларида ўқитиш;

укитувчи билан ижобий ва самарали мулокотни урнатиш;
хулк-атворнинг узбошимчалигини ва когнитив жараёнларнинг узбошимчалигини тарбиялаш;
марказлаштириш, роль уйнаш куникмаларини ривожлантириш, яъни акс эттириш.

Шуни таъкидлаш керакки, коммуникатив компетенция факат тенгдошлар билан хакикий узаро таъсир, биргаликдаги фаолият жараёнида шаклланади. Чет эл ва махаллий тадқиқотчилар нуқтаи назаридан коммуникатив компетенция хакикий мулокот жараёнини бошқариш ва бошқаларнинг хусусиятларини (истаклари, хистуйгуларини) ҳисобга олиш қобилиятида намоён булади. Хулк-атвори, фаолият хусусиятлари ва бошқалар келажакда юзага келиши мумкин бўлган нутқ ҳолатларини таҳлил қилишга қаратилган вазифалар касбий фаолият бўйича ва шу асосда яратилган касбий жихатдан йўналтирилган ҳар хил турдаги иккиламчи матнлар (оғзаки ва ёзма) асосида қисман интеграцияни амалга ошириш учун кенг қўлланилади. Профессional тарзда йўналтирилган матнлар мавжуд. Улардан дарсда фойдаланиш нутқни бойитади. Касбий белгиланган тил воситалари билан талабалар, шунингдек, киритиш имконини беради таълим тизимида қалитни тушуниш ва коммуникатив амалга ошириш объекти сифатида келажакдаги мутахассислик билан боғлиқ асосий муаммоларни бартараф этади. Бу иккала жиҳат ҳам жуда муҳим касбий коммуникатив компетенцияни шакллантиришдир, чунки профессионализм таълим бериш курси методологиясида асосий эътиборда туради.

Таълимнинг интерфаол шакллари ва усуллари қуйидагилардан иборат:
Таълимнинг фаол ва интерактив шакллари йўлбартириш, компьютер стимуляцияси профессионал нутқий вазиятларга бағишланган дарслар жараёнида мультимедиа технологияларидан фойдаланиш; ишбилармонлик ва нутқ ўйинлари (профессионаллар учун нутқ вазиятларини яратиш расмий ишбилармонлик алоқаси); аниқ вазиятларни таҳлил қилиш (мавҳум талаба таҳлили нутқий нутқлар); тренинглари (ўрганиш давомида олинган тестлар юзасидан текшириш нуқтаи назаридан); кўникмалар курси, мутахассис маҳорат дарслари (мутахассис тавсияларини нуқтаи назардан таҳлил қилиш);
уларнинг бизнес риторикасида қўлланилиши нуқтаи назаридан ўргатиш ўқувчиларнинг ижодий салоҳиятини тўлиқ очиб беришга, тоифадан ўтишга ёрдам беради. Талабаларни касбий малакаларини ошириш мақсадида ижодий фикрлайдиган талабалар тоифасига киритиш зарурий шартдир.

Ушбу шакл ва усулларга қуйидаги вазифалар киради:
ҳолатлар, ишбилармонлик ўйинлари ва лингвистик кўникмалардан фойдаланган ҳолда муаммоли ва вазиятли ўрганиш.

ФСМУ технологияси. Ушбу технология тингловчиларни ўз фикрларини ҳимоя қилишга, эркин фикрлаш ва ўз фикрига бошқаларни ишонтиришга, очиқ-ошкора баҳслашишга, эгаллаган билимларни таҳлил қилиши, уларни қай даражада эгаллаганлигини баҳолашга ҳамда тингловчиларни баҳслашиш маданиятига ўргатади. Ушбу технология тингловчиларга қўғозга ўз фикрларини аниқ ва қисқа ҳолатда ифода этиб, тасдиқловчи далиллар ёки инкор этувчи фикрларини баён этиш тартибидан амалга оширилади

Ф – фикрингизни баён этинг.

С - фикрингиз баёнига сабаб кўрсатинг.

М- кўрсатилган сабабни тушунтирувчи мисол келтиринг.

У - фикрингизни умумлаштиринг.

ФСМУ технологиясида мавзу бўйича савол қўйилади. Талабаларга ФСМУ технологиясининг моҳити ва уларнинг вазифаси тушунтирилади. Топшириқни бажариш учун аниқ вақт белгилайди, масалан 15-20 минут. Топшириқни ҳар бир талаба шахсан бажариши талаб этилади. Талабалар фаолиятини кузатади, уларнинг саволларига жавоб бериб боради, йўналтиради, маслаҳатлар беради. Кузатув даврида тўғри қарор ёки фикр ёзаётган талабаларни аниқлайди. Жавобларни йиғиб олиб, кузатув даврида нисбатан тўғри деб топилган талабаларнинг фикрларини ўқийди, қўшимчалар киритиб, савол бўйича тўлиқ маълумот беради. Ушбу технология мунозарали масалаларни ҳал этишда, баҳс-мунозаралар ўтказишда ёки ўқув-семинари якунида (тингловчиларнинг ўқув-семинари ҳақидаги фикрларни билиш мақсадида) ёки ўқув режаси асосида бирон бўлим ўрганиб бўлингач қўлланилиши мумкин.

Тренинг давомида ахборот ресурслари ва маълумотлар базаларидан фойдаланилади: электрон мултимедиа таълим, таҳаллуслар, ўқув видео курслари; "контекстли" ўқитиш усули ва "тажрибага асосланган" ўқитиш усули, акс эттириш профессионал баёнот яратиш кўникмаларини мустаҳкамлаш учун юқори профессионал матнлардан фойдаланилади ва батафсил таҳлил қилинади, ҳар хил турдаги асарлар ва оғзаки ёзиш жараёнида ўқувчилар томонидан йўл қўйилган хатолар (нутқлар) тузатилади; касбий нутқ матнларини лингвистик таҳлил қилиш усули; дизайн -амалий масалаларни комплекс ҳал қилиш бўйича жамоада ишлашга ўргатиш учун ташкил этилган технологиялар илмий вазифалар (кейс технологиялари) (масалан, "жамоада ишлаш коммуникациялари" блокинни ўрганиш жараёнида муаммоли муаммоларни ҳал қилиш учун жамоавий муҳокама усули қўлланилади).

Юқорида айтилганларнинг барчасидан биз профессионал йўналтирилган деган хулосага келишимиз мумкин

Нутқ маданияти ва коммуникатив компетентликнинг асосий фанлар билан интеграциялашувига асосланган тренинг инновацион ўқитиш технологияларидан фойдаланган ҳолда профессионал курслар - битта ушбу университет фанини ўқитиш методикасининг истиқболли йўналишларидан бири ҳисобланади.

Нутқ маданияти ва коммуникатив компетентлик интизоми муаммони янада муваффақиятли ҳал қилишга ёрдам беради, муҳим мақсадларидан бирига - профессионал коммуникатив мулоқотни шакллантиришга уз навбатида келажакдаги мутахассиснинг малакасини оширишга хизмат қилади.

Адабиётлар руйхати:

1. Musayeva, A. (2023). MADANIYATSHUNOSLIK YONDASHUVI ASOSIDA TALABA-YOSHLARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH. Science and innovation, 2(Special Issue 9), 97-99.
2. Караматовна, М. А. (2023). ФОРМИРОВАНИЕ В ЯЗЫКОЗНАНИИ ТЕОРИИ СЕМАНТИЧЕСКОГО ПОЛЯ.
3. Musaeva, A. (2023). THE HARMONY OF MAN AND NATURE IN THE WORK OF PAUSTOVSKY. Modern Science and Research, 2(6), 113-115.

4. Мысаева, А. К. (2023). MODERN SCIENCE AND RESEARCH. MODERN SCIENCE, 2181, 3906.
5. Musayeva, A. (2023). RUSSIAN LANGUAGE IN AN INTERCULTURAL ENVIRONMENT. Modern Science and Research, 2(4), 182-186.
6. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN THE SOCIAL DEVELOPMENT OF SOCIETY. Modern Science and Research, 2(10), 755-757.
7. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF WOMEN IN NEIGHBORHOOD MANAGEMENT IN UZBEKISTAN. Modern Science and Research, 2(9), 132-135.
8. Bafoeva, R. (2023). NEW METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES. Modern Science and Research, 2(10), 58-63.
9. Bobojonova, D. (2023). THE ROLE OF MAHMUD KASHGARI'S WORK "DEVONU LUG'OTIT TURK" IN THE DEVELOPMENT OF THE UZBEK LANGUAGE. Modern Science and Research, 2(4), 568-5672. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/19394>
10. Bobojonova, D. (2023). THE IMPORTANCE OF UZBEK FOLK PROVERBS. Modern Science and Research, 2(10), 670-675. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25751>
11. Oxunjonovna, B. D. (2023). MAHMUD QOSHG'ARIYNING "DEVONU LUGOTIT TURK" DAGI SHAKLINI HAM, MAZMUNINI HAM SAQLAGAN IDIOMALAR TAHLILI.
12. Rasulov, Z. I. (2023). COMPARATIVE STUDY OF LINGUISTIC PHENOMENA OF A NATIONAL-CULTURAL NATURE, REPRESENTING MYTHOLOGICAL LINGUISTIC UNITS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. FORMATION OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY AS INTERDISCIPLINARY SCIENCES, 2(20), 19-24.
13. Rasulov, Z. I. (2023). THE NOTION OF NON-EQUIVALENT WORDS AND REALIAS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities, 11(6), 35-40.
14. Rasulov, Z. (2023). LISONIY TEJAMKORLIKNING AXBOROT IFODASIDAGI ORTIQCHALIKKA MUNOSABATI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 42(42).
15. Rasulov, Z., & Artikov, A. (2023, May). THE PRINCIPLE OF REDUNDANCY IN COMPOUND SENTENCES. In Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes (pp. 1-4).
16. Rasulov, Z. (2023). The principle of cognitive economy as an important factor in information transmission. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 42(42).
17. Rasulov, Z. (2023). ПРИНЦИПЫ ЭКОНОМИИ ФОНАЦИОННОЙ ЭНЕРГИИ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 42(42).
18. Rasulov, Z. (2023). PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYADA MANIPULYATSIYA TUSHUNCHASI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 39(39).
19. Narzulyeva, U., & Ismoilova, N. (2023). DETECTION OF EATING BEHAVIOR DISORDERS IN STUDENTS BEFORE THE EXAM USING THE DEBQ QUESTIONNAIRE. Наука и инновация, 1(15), 112-114.
20. Narzulaeva, U. (2023). PATHOGENETIC MECHANISMS OF MICROCIRCULATION DISORDERS. International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research, 3(10), 60-65. Retrieved from <https://researchcitations.com/index.php/ibmscr/article/view/2811>
21. Qobilovna, A. M. (2023). COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A FACTOR OF TEACHER'S PROFESSIONAL COMPETENCY. American Journal Of Social Sciences And

Humanity Research, 3(09), 32-44.

22. Ataullayeva, M. (2023). COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A FACTOR OF PERSONAL AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF A FUTURE SPECIALIST. *International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research*, 3(10), 109-114.

23. Qobilovna, A. M. (2021). BOSHLANG 'ICH SINF O 'QITUVCHILARIDA KOMMUNIKATIV KOMPITENTLIK SHAKLLANISHINING IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, (Special Issue), 102-105.

24. Narzulyeva, U., & Ismoilova, N. (2023). DETECTION OF EATING BEHAVIOR DISORDERS IN STUDENTS BEFORE THE EXAM USING THE DEBQ QUESTIONNAIRE. *Наука и инновация*, 1(15), 112-114.

25. Narzulaeva, U. (2023). PATHOGENETIC MECHANISMS OF MICROCIRCULATION DISORDERS. *International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research*, 3(10), 60-65. Retrieved from <https://researchcitations.com/index.php/ibmscr/article/view/2811>

26. Нарзуллаева, У. Р., Самиева, Г. У., & Пардаева, З. С. (2020). Pathogenetic aspects of verified risk factors such as arterial hypertension and dyslipidemia in the development of chronic heart failure. *American Journal of Medicine and Medical Sciences*, 10(10), 776-779.

27. Narzulaeva Umida Rakhmatulloevna, Samieva Gulnoza Utkurovna, & Ismatova Marguba Shaukatovna (2020). SPECIFICITY OF THE CLINICAL COURSE OF THE INITIAL STAGES OF HYPERTENSION IN ARID ZONES OF UZBEKISTAN AND NON-DRUG APPROACHES TO TREATMENT. *Кронос*, (4 (43)), 15-17.

28. Umida Raxmatulloevna Narzulaeva, & Mohigul Abdurasulovna Bekkulova (2023). Arterial gipertenziya etiologiyasida dislipidemiyaning xavf omili sifatidagi roli. *Science and Education*, 4 (2), 415-419.

29. Narzulaeva, U. R., & Samieva, G. U. (2021). Nasirova ShSh. Hemoreological Disorders in The Early Stages Of Hypertension In Hot Climates. *Journal of Biomedicine and Practice*, 6(1), 221-225.

30. Axmedova, M. (2023). THE IMPACT OF SOCIOCULTURAL FACTORS ON THE PERVASIVENESS OF DENTAL CARIES AS A COMPLEX HEALTH CONDITION IN CONTEMPORARY SOCIETY. *International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research*, 3(9), 24-28.

31. Ostonova, G. (2023). ICHKI SEKRETSIYA BEZLARI FIZIOLOGIYASI. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(10 Part 3), 110-115.

32. Yomgirovna, R. G. (2023). AGROBIOLOGICAL PROPERTIES OF BENTONITE IN AGRICULTURE. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 3(9), 126-130.

33. Rakhimovna, T. D., & Yomgirovna, R. G. (2023). AGROBIOLOGICAL PROPERTIES OF BENTONITE IN AGRICULTURE. *Conferencea*, 9-14.

34. Rahimova, G. (2023). MAKTABLARDA BIOLOGIYA FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH. *B CENTRAL ASIAN JOURNAL OF EDUCATION AND INNOVATION* (T. 2, Выпуск 10, сс. 103-109).Zenodo.

35. Djalilova, Z. (2023). PEDAGOGICAL EDUCATIONAL TECHNOLOGY: ESSENCE, CHARACTERISTICS AND EFFICIENCY. *Академические исследования в современной науке*, 2(23), 29-38.

36. Djalilova, Z. (2023). THE SIGNIFICANCE AND POSITION OF TEACHING METHODS IN PROFESSIONAL TRAINING. *Solution of social problems in management and economy*, 2(10),

31-42.

37. Djalilova, Z. (2023). THE USE OF LATIN TERMINOLOGY IN MEDICAL CASE. Академические исследования в современной науке, 2(14), 9-15.

38. Джалилова, З. (2023). The notion of illocution in the theory of speech acts by John Austin. Современные тенденции при обучении иностранному языку в XXI веке, 1(1).

39. Obidovna, D. Z. (2023). ADAPTING TEACHING METHODS TO MODERN EDUCATIONAL TRENDS: PEDAGOGICAL ASPECT. International Journal of Pedagogics, 3(10), 72-77.

40. Obidovna, D. Z., & Sulaymonovich, D. S. (2023). Influence of the Mode of Work and Recreation of the Student's Health. INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH SYSTEMS AND MEDICAL SCIENCES, 2(3), 3-5.

41. Obidovna, D. Z., & Sulaymonovich, D. S. (2023). Forming a Healthy Lifestyle for Students on the Example of the Volleyball Section in Universities. EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 3(3), 22-25.

42. Obidovna, D. Z., & Sulaymonovich, D. S. (2022). Physical activity and its impact on human health and longevity. Достижения науки и образования, (2 (82)), 120-126.

43. Obidovna, D. Z., & Sulaymonovich, D. S. (2022). THE CONCEPT OF "HEALTHY LIFESTYLE" IN PSYCHOLOGICAL RESEARCH. ResearchJet Journal of Analysis and Inventions, 3(06), 53-64.

INNOVATIVE
ACADEMY